

КАРЕЛ ЧАПЕК

ГОЛЯМА КОТЕШКА

ПРИКАЗКА

Превод от чешки: Мария Беязова-Войтова, 1972

chitanka.info

1. КАК КРАЛЯТ КУПИЛ КОТКА

В страната на шмекерите царувал един крал и може да се каже, че царувал честито, защото всички негови поданици му се подчинявали с готовност и любов, както му е редът. Между тях имало само един, който от време на време не го слушал, и това била дъщеря му, малката принцеса.

Добре ѝ казвал той да не си играе с топка на дворцовото стълбище, ама кой ти чува?! Веднъж бавачката ѝ задрямала само за минутка и принцесата веднага се намерила на стълбището с топката си. Не знам дали провидението я наказало, или дяволът е спънал, но в следващия миг тя паднала и си разбила коляното. Седнала на стълбите и заплакала. Ако не беше принцеса, щяхме да кажем направо, че се разревала. То се знае, придворните дами веднага долетели с кристални мивки и копринени бинтове, притичали и десетте придворни лекари, и тримата придворни капелани^[1], но никой от тях не успял да премахне болките на принцесата.

В това време по улицата минавала някаква бабичка и като видяла принцесата да плаче на стълбите, прилекнала до нея и започнала да я утешава:

— Я не плачи, принцеске! Има едно животно — очите му — смарагдови, да ги открадне никой не може, мустасите му ей такиива, да е мъж, не е мъж, кожухчето му искри хвърля, не изгаря, лапичките му копринени, не се проприват, шестнайсет ножа в джобчетата прие, мясо да си отреже не умеет — ако ти го донеса, нали няма да плачеш?

Принцесата погледнала бабичката. Едното ѝ синьо око все още ронело сълзи, но другото вече се усмихвало радостно.

— Ех, бабке — казала тя, — такова животно няма ни света.

— Ами, няма! — рекла бабичката. — Ако кралят, твоят баща, ми даде това, което съм си наумила, веднага ще ти го донеса.

Като казала това, бабичката бавно отминала по-нататък.

Принцесата останала да седи на стълбите, но вече не плачела. Замислила се — какво ли ще е това животно? Домъчняло ѝ, че си няма

такова животно, че бабичката няма да й донесе нищо, и отново започнала да плаче тихичко. Случило се така, че кралят точно по това време бил погледнал през прозореца, за да разбере защо принцесата вдига толкова шум, и тъй видял и чул всичко. Като видял как бабичката усмирила принцесата, седнал пак на трона, заобиколен от министрите и съветниците си, но мисълта за животното не му излизала от главата. „Очите му — смарагдови, повтарял си той постоянно, да ги открадне никой не може, мустасите му ей такиива, да е мъж, не е мъж, кожухчето му искри хвърля, не изгаря, лапичките му копринени, не се противат, шестнайсет ножа в джобчетата крие, месо да си отреже не умее — що е то?“

Когато министрите видели, че кралят все си шепне нещо, върти глава и суче под носа си великански мустаци, зачудили се и замаяли какво става с него. Най-после старият канцлер^[2] го попитал направо какво значи всичко това.

— Мисля — отговорил кралят — какво може да бъде това животно: очите му — смарагдови, да ги открадне никой не може, мустасите му ей такиива, да е мъж, не е мъж, кожухчето му искри хвърля, не изгаря, лапичките му копринени, не се противат, шестнайсет ножа в джобчетата крие, месо да си отреже не умее.

Сега пък министрите и съветниците започнали да въртят глава и да сучат великански мустаци под носа си, но никой не могъл да се досети какво ще да е това животно. Най-после старият канцлер казал от името на всички това, което казала и принцесата на бабичката:

— Такова животно, кралю честити, няма на света!

Кралят не се задоволил с това и пратил най-бързия си вестоносец да потърси бабичката. Вестоносецът полетял на коня си, лети, лети, та чак искри хвърчат изпод копитата и по едно време гледа — ето я бабичката, седнала пред къщурката си.

— Бабке — викнал вестоносецът от коня, — негово величество кралят иска да му дадеш онуй животно.

— Ще го има — рекла бабичката, — ще получи каквото иска, стига да ми даде толкова талера^[3] колкото най-чисто сребро се събере под шапката на майка му.

Полетял вестоносецът назад, към кралския палат, прах се вдигнал до небесата.

— Кралю честити — доловил той, — бабичката ще докара животното, ако ѝ дадеш толкова талера, колкото най-чисто сребро се събере под шапката на майка ти.

— Няма да е много — помислил си кралят и се заклел тържествено, че ще даде на бабичката точно толкова талера, колкото поискала, и веднага отишел при майка си.

— Мамо — рекъл, — ще ни дойдат гости. Сложи си хубавата малка шапчица, най-малката от всички шапки, които имаш. Оная, дето покрива само кока ти.

Старата му майка така и направила.

Бабичката пристигнала в двореца с кошница, превързана с кърпа. В голямата зала я очаквали не само кралят, майка му и принцесата, но и всички министри, тайни съветници, военачалници и председатели. Всички чакали и едва си поемали дъх от любопитство. Бабичката се заловила бавно-бавно да развързва къртим. Сам кралят слязъл от трона, за да види животното отблизо. Най-после бабичката дръпнала кърпата, и кошницата изскочила черна котка и с един скок се настанила на трона.

— Хубаво ни изигра ти, бабке! — казал кралят разочарован. — Че това е най-обикновена котка!

Бабичката опряла ръце на хълбоците си.

— Кой, аз ли съм ви изиграла?! Я погледнете! — рекла тя и посочила котката.

Както си седяла на трона, зелените ѝ очи светели като истински смарагди.

— Хубаво я погледнете! — настоявала бабичката. — Очите ѝ не са ли смарагдови? И никой, кралю честити, никой не може да ги открадне. И мустаци си има, а не е мъж.

— Е, да — възразил кралят, — но кожухчето ѝ е черно и не хвърля искри.

— Чакайте, чакайте — не се предавала бабичката и погалила котката по гърба срещу козината и наметна, чуло се прашене на електрически искрички. — А лапичките ѝ — продължила бабичката — са от коприна. Даже и малката принцеса, ако тръгне боса на пръсти, няма да се движи толкова тихо.

— Хубаво — съгласил се кралят, — но котката няма нито едно джобче, а не виждам и шестнайсетте ножа.

— На всяка лапичка — казала старицата — им по четири джобчета, а във всяко от тях има остро ножче — нокътче. Пребройте ги да видим дали не са шестнайсет.

Кралят дал знак на стария канцлер да преброи ноктите на котката. Канцлерът се навел над котката и я хванал за крака, за да почне да брои, но тя изсъскала; и го одраскала до самото око. Канцлерът се изправил хванал се за окото и казал:

— Кралю честити, аз вече не виждам добре, но мисля, че ноктите са много. За четирите от тях съм съвсем сигурен.

Тогава кралят дал знак на първия си камериер да преброи ноктите на котката. Камериерът хванал котката с намерение да преброи ноктите й, но миг след това отскочил почервенял, заопипвал носа си и рекъл:

— Трябва да са дванайсет, ваше величество. Аз преброих осем — по четири от всяка страна.

Като чул това, кралят дал знак на върховния председател да преброи ноктите на котката, но последният едва се навел над нея и веднага се изправил, започнал да глади одрасканата си брада и провъзгласил:

— Наистина се шестнайсет, ваше величество. Току-що преброих последните четири.

— Е, няма как — въздъхнал кралят, — то се видя, че ще трябва да купя котката. Ама ти, бабке, си голяма шмекерка, така да знаеш.

Не оставало нищо друго, освен кралят да изсипе на масата сребърните талери. След това свалил от главата на майка си най-малката от нейните шапчици и я захлупил върху талерите. Шапчицата била толкова малка, че под нея се събрали само пет талера.

— Хайде, бабо, вземи си петте талера и си иди със здраве — казал кралят и се зарадвал, че котката му излязла толкова евтино.

Но бабичката поклатила глава и рекла:

— Така няма да се разберем, кралю честити. Бяхме се договорили да ми дадеш толкова талера, колкото най-чисто сребро се събере под шапката на майка ти.

— Ами нали видя — заоправдавал се кралят, — че под шапката се събраха точно пет талера от най-чистото сребро.

Бабичката взела шапчицата, започнала да я гали, позавъртяла я на дланта си и казала бавно:

— Аз мисля, кралю честити, че на тоя свят няма по-чисто сребро от сребърните коси на майка ти.

Кралят погледнал бабичката, погледнал майка си, па казал тихо:

— Имаш право, бабке!

Бабичката сложила шапчицата върху главата на майка му, погалила белите й коси и рекла:

— А сега, кралю честити, ще ми дадеш толкова талера, колкото сребърни косъма има под шапката на майка ти.

Кралят се видял в чудо, кралят се намръщил, най-сетне кралят се усмихнал и казал:

— Ама ти, бабке, си била много голяма шмекерка, ей!

Само че клетвата си е клетва, деца, та кралят трябвало да плати на бабичката толкова, колкото искала. Помолил майка си да седне и наредил на своя най-главен счетоводител да преброи всеки сребърен косъм под шапката й. Счетоводителят се хванал на работа и брои ли, брои, майката на краля седи мирно, не помръдва, по едно време заспала — всеки знае колко му трябва на стар човек да задреме.

Докато спяла, счетоводителят броил косъм по косъм и като стигнал до хиляда, май дръпнал по-силно един от сребърните косми, защото майката на краля се събудила.

— Ay! — извикала тя. — Защо ме будите?! Тъкмо сънувах, че бъдещият ни крал минава границата на държавата ни.

Бабичката трепнала.

— Чудна работа! — промълвила тя. — Точно днес чакам да пристигне внучето ми от съседното кралство.

Но кралят не ѝ обърнал никакво внимание и се навел над майка си.

— Откъде, майко, откъде ще дойде бъдещият крал? От кой кралски двор?

— Не знам — отговорила майка му, — понеже точно на това място ме събудихте.

Докато най-главният счетоводител броял, майката на краля пак заспала. Счетоводителят брои ли, брои и като стигнал до две хиляди, ръката му пак дръпнала малко по-силно един от сребърните косми.

— Ей, че хора! — ядосала се майката на краля. — Защо ме будите? Тъкмо сънувах, че не някой друг, а мишо тази черна котка ще доведе бъдещия крал.

— Ех, пък майко и ти! — отвърнал кралят. — Къде се е чуло и видяло котка някого да води?

— Така ще бъде — казала майка му. — Оставете ме сега да спя.

Майката на краля пак заспала и счетоводителят продължил да брои. Като преброил трихилядния и последен косъм, ръката му потреперала и той, без да иска, пак дръпнал по-силно.

— Негодници такива! — развикала се майката на краля. — Не оставяте човек да си подремне! Тъкмо сънувах, че бъдещият крал ще докара със себе си и цялата си къща.

— Е, сега вече ще прощаваш, мамо — казал кралят, — но това едва ли ще е истина. Кой може да понесе със себе си цял дворец?

— Не казвай голяма дума, момчето ми! — смъмрала го майката.

— Човек никога не знае какво може да се случи.

— Тъй, тъй — завъртяла глава бабичката. — Право казва майка ти, кралю честити! Веднъж една циганка предрече на покойния ми мъж, лека му пръст, че някаква хала щяла да опустоши цялото стопанство. Той, клетият, прихна да се смее и рече: „Хайде де, това едва ли ще е истина. Халите останаха в приказките“. Също като тебе, кралю честити.

— Е, и? — попитал нетърпеливо кралят. — Нали не излезе истина?

Бабичката започнала да си бърше сълзите.

— Ох... От пожара по-голяма хала има ли, кралю честити? Една нощ пламна пожар и опустоши всичко до шушка. Мъжът ми се отпусна, главата му клюмна и все повтаряше: „Право казва циганката. Право казва циганката.“ Двайсет години стана, откак гnie в гроба, горкият.

Бабичката се просълзила, а майката на краля я прегърнала през раменете, погалила я по лицето и казала:

— Не плачи, бабке, че и аз ще се разплача!

Кралят се уплашил и започнал веднага да брои талерите. Слагал ги на масата един по един, докато станали три хиляди — точно толкова, колкото сребърни косъма имало под шапката на майка му.

— Ето, бабке — рекъл той, — със здраве да ги харчиш, ама да ти кажа, човек покрай тебе може да осиромаше като нищо.

Бабичката се засмяла, а след нея и всички останали и започнала да пъха талерите в джоба си, ама къде ще ти стигне един джоб!

Напълнила цялата кошница с талери и тя станала толкова тежка, че бабичката не могла да я вдигне. Двама военачалници и самият крал й помогнали да вдигне и закрепи кошницата на гърба си, а след това бабичката се поклонила на всички, сбогувала се с майката на краля и се обърнала няколко пъти да види за последен път своята черна котка Юра. Ала котката я няма никъде. Бабичката се обръща на всички страни, вика „писписпис, мац, мяу-мяу“ — Юра я няма никаква. Само че иззад трона се подават две крачета. Бабичката се приближила на пръсти и какво да види — принцесата заспала в ъгъла, а в полата ѝ спи и мърка скъпоценната Юра. Бръкнала бабичката в джоба си и сложила в ръката на принцесата един талер. Може би искала да ѝ го остави за спомен, но в такъв случай много се изльгала, защото, като се събудила и малко след това намерила в полата си котката, а в шепата си талера, принцесата взела котката в прегръдките си и тозчас отишла да го похарчи. Може пък бабичката и това да е знаела. Докато принцесата още спяла, бабичката си била отдавна в къщи и била доволна, че донесла толкова пари, че оставила Юра в добри ръце и най-вече че каруцарят току-що докарал внучето ѝ Вашек от съседното кралство.

[1] Капелан — свещеник, който служи в параклис или домашна църква. — Б.р. ↑

[2] Канцлер — председател на Министерския съвет. — Б.р. ↑

[3] Талер — стара немска сребърна монета, равна на 3 марки. — Б.р. ↑

2. НА КАКВО ЛИ НЕ Е СПОСОБНА ЕДНА КОТКА

Както вече знаете, котката се казвала Юра, но принцесата ѝ измислила още какви ли не имена. Викала ѝ котарак и котараче, маца, мацинка и мацка, муци, муцинка и муцка, писа, писанка и писанче, чернушка, котенце и котчица и от всичко това вие разбирате колко много я обичала. Щом отворела сутрин очи, маца вече я чакала, излегната върху юргана. Там мързеливата Юра се разполагала, както си знаела, и предяла, колкото да се каже, че върши нещо. След това двете се измивали едновременно, само че котката вършела това много по-добросъвестно и макар да се миела само с езика и лапичките си, оставала чиста дълго време, докато принцесата много скоро успявала да се изцапа здравата от главата до петите, както умеят само децата.

Иначе Юра си била котка като всички други котки. Само дето обичала да седи и дреме на кралския трон, което обикновено не се случва с останалите котки. Може би тогава си припомняла, че нейният далечен чичо, лъвът, е цар на всички животни или само давала вид, че си спомня нещо, но достатъчно било някоя мишка да подаде муцунка от дупката си — Юра с един скок я сграбчвала и след това я слагала гордо в подножието на трона, без да се смущава ни най-малко от това, че в залата имало някакво много важно и много тържествено заседание.

Веднъж кралят трябвало да помири двама велможи. Двамата стояли в подножието на трона и се препирали ожесточено кой от тях е правият. В разгара на разправията се появила Юра, оставила на земята уловената мишка и се оттеглила, в очакване да бъде похвалена. Единият велможа не я забелязал, но другият веднага се навел и погалил Юра. „Аха, рекъл си кралят, ето един справедлив човек, който признава всяка заслуга.“ И се оказало, че наистина е така.

В двореца си кралят имал две кучета. Едното се казвало Буфо, я другото — Буфино. Когато видели за пръв път Юра да дреме на пруста, те се спогледали, като че искали да си кажат: „Слушай, колега,

тоя май не ще да е от нашите“. И после, сякаш се били уговорили предварително, те се спуснали върху клетата Юра. Котката само отстъпила към стената и наежила опашка, дебела като кочан на метла. Ако Буфо и Буфино биха имали малко повече ум, веднага щяха да разберат какво иска да каже котката с това наежване на опашката си. Само че те били глупави и решила най-напред да я подушат. Първи опитал Буфино, но едва успял да доближи муцуната си и получил такъв удар по носа, че изквичал, подвил опашка и хукнал да бяга, и цял час не могъл да се спре, а след това още два дни го тресло от страх.

Като видял това, Буфино малко се поуплашил, но решил, че, така или иначе, трябва да покаже геройството си.

— Хей, отрепка такава — обърнал се той към Юра, — хич и не се залавяй с мен! Аз лая така, че луната, дето е луна, и тя ми има страха!

За доказателство той се разляял толкова силно, че всички стъклата на няколко километра от двореца се изпотрошили. На Юра обаче не ѝ трепнало окото и веднага, щом Буфино престанал да лае, казала:

— Е, лаеш криво-ляво, но аз пък като изсъскам, и на змиите кръвта им замръзва от страх.

И тя засъскала така страшно, че на Буфино му настръхнал и всичките косми. Щом дошел на себе си, той подхванал отново:

— Какво пък, съскането не е кой знае какво геройство. Сега гледай как бягам аз.

И докато се опомни котката, той обиколил целия палат толкова бързо, че и на самия палат му се завил свят. Юра много се учудила, но се престорила, че това не ѝ е направило никакво впечатление.

— Хубаво — казала тя, — сега поне мога да си представя как ще офейкаш след малко. А пък аз, ако ми дойде някой, сто хиляди пъти по-силен от тебе, ей така ще избягам от него.

И с три скока се намерила в листака на едно много високо дърво — толкова високо, че на Буфино му се завъртяла главата, като погледнал нагоре.

Когато се съвзел, Буфино казал:

— Виж какво, никое порядъчно куче няма да вземе да се катери по дърветата, но ако искаш да разбереш на какво съм способен аз, внимавай хубаво: ето сега аз душа, душа и подушвам, че кралицата от

съседното кралство пече гъльбчета за обяд и че ние утре ще обядваме печена гъска.

Котката също се опитала да подуши тайно, но нищо не усетила. Тя безкрайно много се учудила, че кучето има такова необикновено обоняние, обаче, с нищо не издала смайването си.

— Хе — казала тя, — това не е нищо в сравнение с моя слух. Аз например чух как точно в този миг нашата кралица изтърва иглата си на земята и чувам, че след четвърт час в съседното кралство ще бият камбаната за обяд.

Сега пък Буфино се смаял на свой ред, но за да не падне по-долу, рекъл:

— Знаеш ли какво? Хайде вече да не се лаем един друг. Не се страхувай от мен, слез долу.

— То се знае — отговорила Юра, — че не се боя от теб, но знаеш ли какво? Не се страхувай и ти от мен и се качи на дървото.

— Аз — казал Буфино — и веднага мога да се кача, но преди това си завърти опашката в знак на приятелство, както правим ние, кучетата.

При това така си развъртял опашката, че тя започнала да свисти.

Юра опитала веднъж-дваж, но нещо не й провървяло. И как ще й провърви, като само кучетата знаят да си въртят опашките! Все пак, за да не се изложи и да не бъде заподозряна, че се страхува, тя слязла от дървото и се приближила до Буфино.

— Ние, котките — казала тя, — когато не мислим нищо лошо, мъркаме ей тъй. Можеш и ти да опиташ в знак на приятелство.

Буфино се опитал да мърка, но къде ти! Разнесло се такова ръмжене, че той самият се засрамил.

— Ела — казал той, — по-добре да излезем пред портата и да лаем хората. Това се назива кеф и удоволствие!

— Аз мисля — възразила скромно Юра, — че няма да го направя толкова грубо, но ако си съгласен, можем да седнем на края на стряхата и да гледдаме на всичко от високо.

— Извинявай — смутил се Буфино, — но когато съм на високо, нещо ми се замайва главата... Най-добре да отидем заедно да гоним зайци.

— Зайци ли — казала котката, — не е за мене работа то. Краката ми, знаеш, не стават за това нещо. Но ако дойдеш с мен, ще ти покажа

едно дърво, на което бихме могли и двамата да ловим птички.

Буфино се замислил тъжно.

— Ех, Юра — казал той накрая, — от тая работа нищо няма да излезе. Я аз да си остана куче в гората и на улицата, а ти да си останеш котка по дърветата и на стряхата, но тук, в двореца и на двора, да не бъдем котка и куче, ами да си бъдем приятели.

Така и станало. Двамата свикнали толкова един с друг, че всеки усвоил по нещо от поведението на другия. Юра например се научила да тича след принцесата като куче, а Буфино, като видял, че котката оставя в краката на краля уловените мишки, започнал най-триумфално да донася пред трона костите, които намирал на улицата или изравял на бунището. За това, разбира се, не го хвалели тъй, както хвалели котката за мишките.

Една нощ било тъмно като в рог и Буфино спял в колибката си. Трябва да ви кажа, деца, че колибките на кралските кучета са направени от махагоново и от кедрово дърво. Буфино тъкмо сънувал, че е видял заек и препуснал след него, та чак лапичките му потрепвали на сън, когато усетил, че някой леко го плеснал по носа.

— Бау — скочил той сънен, — какво става, бау?

— Пст! — пошепнал познат глас. — Не вдигай шум.

Буфино разбраł, че това е Юра. Била по-черна от нощта. Само зелените ѝ очи светели умно и развълнувано.

— Представи си — подхванала Юра шепнешком, — седя аз на стряхата и си мисля, както винаги, за най-различни работи. Изведнъж — нали знаеш колко ми е остьр слухът — чувам някой да ходи далеч, далеч оттук, в кралската градина.

— Джраф! — възкликал Буфино.

— Тихо! — изсъскала Юра. — Обзалагам се, че това е крадец, Буфино. Друго не може да бъде. Знаеш ли какво? Да идем да го хванем!

— Баф! — изляло възторжено кучето. — Хайде, тръгваме! Джраф!

Вдигнали се и отишли двамата в градината. Било тъмно като в рог. Буфино искал да тича напред, но само се туткал в тъмнината и се препъвал на всяка крачка.

— Юра — шепнел той смутено, — Юра, ами че аз не виждам на една крачка пред себе си.

— Аз — казала Юра — през нощта виждам така добре, както и през деня. Ще вървя напред, а ти ме следвай по миризмата.

Така и направили.

— Охо — рекъл по едно време Буфино, — попаднах на някакви следи!

Като душел земята, той се впуснал с най-голяма бързина по следите, сякаш не била тъмна нощ, а най-ясен ден. Юра — след него.

— Шът — прошепнала тя след малко, — вече го виждам. Точно пред тебе е.

— Аха — провикнал се Буфино колкото му глас държи. — Юрруууш, юрруууш напред! Дрръжте го! Джаф, джаф, вагабонтино, джаф, нехррранимайко, джаф, кррадецо, джаф, безобрразнико! Удуши го, пррребий го, ррразмажи го, запрретни си рръкавите и го ррразкъсай! Баф, баф, баф!

Като чул това, крадецът страшно се изплашил, плюл си на петите и хукнал да бяга. Буфино — след него. Изпохапал му глезените, раздрал му крачолите, наврял се в краката му и го повалил на земята, като му ухапал ухото. Крадецът по някакво чудо успял да стане и от страх се покатерил на едно дърво. Сега дошел редна Юра — тя се покатерила след него, скочила на тила му и започнала да го драще и хапе, както само тя си знаела.

— Пфффсс — съскала и пръскала слюнки, — ще те разкъссам сссъс зззъби, ще те нассека на къссчета!

— Баууу, баф — ревял отдолу Буфино. — Удуши го, пррасни му един, убий го, довъррши го, пррати го на оня свят, завъррржи го, ухапи го, удrrрряй, ррритай и не го изпустай!

— Предавам се — извикал крадецът, смъртно уплашен, и паднал от дървото като чувал с картофи, коленичил, протегнал ръце към небето и се замолил:

— Не ме убивайте, моля ви се, нали се предавам! Водете ме, където щете, само не ме убивайте!

Тогава те тръгнали към замъка — начело Юра с изправена като сабя опашка, след нея — крадецът, с вдигнати нагоре ръце и накрая — Буфино. Насред пътя ги срещнали пазачите с фенери в ръце, пробудени от шумотевицата, и се присъединили към шествието. Така с голяма тържественост Юра и Буфино закарали крадеца в палата. Самият крал и кралицата се били събудили и видели това от прозореца. Само

принцесата спяла и проспала всичко, а сигурно и за закуска нямало да се събуди, ако Юра, както всяка сутрин, не дошла да полежи върху топлия ѝ юрган, толкова мила наглед, сякаш през нощта нищо не се било случило.

И на какво ли още не била способна Юра, но време е вече да сложим край на приказката. Ето защо само накратко ще ви кажа, че от време на време тя ловяла с лапичките си рибки в потока, обичала да яде салата от краставици и хващала птички, въпреки че ѝ били забранили това. И през цялото време имала такъв невинен вид — същински ангел — и така хубаво си играела, че човек можел да я гледа по цял ден и так да не му омръзне. А който иска да научи нещо повече за Юра, нека наблюдава с любов която и да било друга котка — всяка от тях има в себе си по нещичко от Юра и всяка е способна на хиляди хубави и весели подвизи, и не ги крие пред никого, който не я измъчва.

3. КАК ДЕТЕКТИВИТЕ ПРЕСЛЕДВАЛИ МАГЬОСНИКА

След като стана дума на какво е способна котката, трябва да разкажем още нещо.

Принцесата чула от някого, че никоя котка не пада по гръб и че колкото и от високо да падне, нищо не ѝ става. Ето защо тя взела веднъж Юра, качила се с нея на тавана и за да се увери, че това е истина, пуснala милата Юра от прозорчето, от безкрайно голяма височина. Веднага погледнала надолу да види дали нейната мацка наистина е паднала на краката си; Юра обаче не паднала на краката си, защото паднала върху главата на един човек, който точно по това време вървял по улицата. Може би при падането ноктите на Юра се забили в главата му, може би нещо друго не му харесало в тая работа, но човекът чисто и просто хванал котката и я пъхнал под балтона си, вместо да я остави да седи на главата му, както би искала принцесата. След това се отдалечил с бързи крачки.

От тавана принцесата се затичала разплакана право при краля.

— Аа-ааа — плачела тя. — Долу минаваше един... един човек и ми открадна Юу-Юуураа!

Кралят се уплашил не на шега. „Котка-мотка, намислил си той, малко ли котки има по света, ама нали тъкмо тая щеше да ни доведе бъдещия крал?! Не мога да оставя тая работа току-така!“ Веднага наредил да повикат полицейския началник.

— Тъй и тъй — казал му кралят, — някакъв човек откраднал Юра, черната ни котка. Скрил я под палтото си и дим да го няма.

Полицейският началник свъсил вежди, мислил има-няма половин час и казал:

— Ваше величество, с божията помощ, с помощта на униформената и тайната полиция, с помощта на цялата войска, артилерията, флотата, пожарната команда, подводния флот, въздушните сили, с помощта на ясновидците, врачите и целия останал народ аз ще намеря котката!

Полицейският началник веднага свикал най-добрите си детективи. Детективът, деца, е човек, който служи в тайната полиция и е облечен като всеки друг човек, само че винаги е предрешен, за да не може никой да го познае. От детектива нищо не може да се скрие, той всичко разкрива и никой не може да избяга от него. Той всичко може и от нищо не се страхува. Както виждате, не е чак толкова лесно да си детектив.

И така, началникът веднага свикал най-добрите си детективи. Това били тримата братя Пъхниос, Вездесъщи и Всезнайко, лукавият италианец синьор Хитрани, тромавият весел холандец менер Дебелаанен, великанът Католов и мрачният, мълчалив шотландец мистър Киселаун. Пет-шест думи били достатъчни, за да разберат каква е задачата им. Който залови крадеца, ще получи голяма награда — такова било условието.

- Си — извикал Хитрани.
- Яа — казал весело Дебелаанен.
- Мм — изръмжал Католов.
- Уел — добавил кратко Киселаун.

Пъхниос, Вездесъщи и Всезнайко само се спогледали.

След четвърт час Вездесъщи докладвал, че господинът с черната котка под палтото се движи по улица „Спалена“.

След половин час Пъхниос донесъл известието, че господинът с черната котка под палтото завил към квартал „Винохради“.

След един час Всезнайко долетял с новината, че господинът с черната котка под палтото пие бира в страшницката кръчма.

Хитрани, Дебелаанен, Католов и Киселаун наскочали в пригответия автомобил и изхвърчали с пълна скорост към квартал „Страшните“.

— Момчета — казал Хитрани, когато пристигнали, — такъв изпечен крадец само с хитрост можем да го пипнем. Оставете ме да действувам.

При това хитрецът имал предвид само едно — да получи сам обещаната награда. Преоблякъл се набързо като продавач на въжета и влязъл в кръчмата. Там видял да седи един чужденец с черни дрехи, чернокос, чернобрад, с бледо лице и прекрасни, макар и тъжни очи. „Той е“, казал си веднага детективът.

— Господин синьоре кавалиеро — започнал да бръщолеви той, — аз продавам въжета, хубави, здрави въжета, скъсване нямат, веднъж като ги завържеш, не се развързват, железни въжета.

В същото време той показвал въжетата си, предлагал ги, развивал ги, навивал ги, прехвърлял ги от ръка на ръка, но очите му не изпускали чужденеца и само чакал сгоден случай да хвърли примка върху ръцете му, да я стегне и да ги завърже.

— Не ми трябват — казал чужденецът, като си пишел нещо с пръст по масата.

— Погледнете само, господине — бърборел неуморният Хитрани и още по-бързо прехвърлял, опъвал и развивал въжетата. — Погледнете колко са дълги, колко са здрави, колко са тънки, колко са дебели, колко са хубави, колко са бели... колко са... колко са... Диаволо! — изкрештял изведенъж ужасен. Както прехвърлял въжетата и ги оправял, както ги премятал, опъвал и разгъвал, изведенъж ръцете му по някакъв необясним начин започнали да се заплитат в тях, а въжетата, от своя страна, взели да се объркват, засукват сплитат, заклещват, затягат, завързват и по едно врем (той останал като втрещен) неговите собствени ръце с оказали окончателно и здраво вързани.

Хитрани се изпотил няколко пъти, но все още се на дявал, че ще се измъкне от заплетеното положение. За начал да се върти и усуква, да се хвърля и мята на една и на друга страна, подскачал, навеждал се и пак с изправял, за да се освободи някак от въжетата, и едновременно бърборел все по-бързо и по-бързо:

— Гледайте, гледайте какво нещо! Каква изработка каква якост, каква дължина и гъвкавост! Каква красота! Боже господи, какви хубави въжета!

И докато се въртял и скачал, въжетата все по-бързо и по-здраво се усуквали около него, заплитали се и го впримчвали, и се затягали, докато, най-после, изнурен и изтощен, със завързани ръце и крака, превързан напреко и надлъж и стегнат като в корсет, синьор Хитрани паднал на земята.

Чужденецът седял, без да трепне, дори тъжния си поглед не вдигнал от масата и продължавал да си рисува нещо с пръст.

Отвън детективите започнали да се чудят защо Хитрани не се връща.

— Мм! — изръмжал Католев решително и се втурнал в кръчмата. И какво да види — Хитрани лежи вързан на земята, а на масата — чужденецът с наведена глава чертае нещо с пръст по покривката.

— Мм — изръмжал великанът Католев.

— Какво — попитал чужденецът, — какво искате да кажете с това?

— Арестуван сте! — отговорил грубо Католев.

Чужденецът само повдигнал прекрасните си, чудни очи. Католев рекъл да тури в действие огромния си юмрук, но изведнъж нещо му прилошало. Пъхнал тогава ръцете си в джобовете и казал:

— Аз, такова, викам по-добре да тръгнете доброволно. Щото, когото съм пипнал, здрава кост не му е останала.

— Тъй ли? — казал чужденецът.

— Аха — продължил детективът. — А когото потупам по рамото, осакатява за цял живот. Хората викат, че съм силен като лъв.

— Драги господине — рекъл чужденецът, — това е хубаво наистина, но силата не е всичко. И като говорите с мен, бъдете така добър да си извадите лапите от джобовете.

Католев се позасрамил и понечил да извади ръцете си от джобовете. Но какво е това? Какво става с него?! Не може да извади нито едната, нито другата си ръка. Опитал най-напред дясната, но тя сякаш била срасната с джоба. Опитал лявата — все същото, сякаш цял тон олово я дърпа надолу. То да било олово, хубаво, щял да го извади като нищо, но ръката си не можел да извади за нищо на света, колкото и да я дърпал и опъвал.

— Ама че глупави шеги! — ръмжел безпомощна Католев.

— Не са чак толкова глупави, колкото мислите — казал тихо чужденецът и продължил да си чертае с пръст по масата.

Докато Католев се въртял, гърчел се и се потял и изобщо правел всякакви усилия, за да извади ръцете си от джобовете, детективите отвън се чудели защо не се връща.

— Ще ида да видя — казал Дебелаанен и какъвто бил закръглен, търкулнал се в кръчмата като буре. Но какво да види — Хитрани лежи вързан на земята, Католев тъпче из стаята като мечка, с ръце в джобове; те, а чужденецът седи с наведена глава и си пише нещо с пръст по масата.

— Да ме арестувате ли идвате? — попитал чужденецът, преди още Дебелаанен да отвори уста.

— На вашите услуги! — извикал с готовност Дебелаанен и извадил от джобовете си железни белезници. — Заповядайте, ваша милост, благоволете само да протегнете ръчичките си. Ще им сложим белезници, моля, хубави, студени белезници, нови-новенички, ваша милост, от най-фина стомана, с прекрасна никелирана верижка, всичко екстра качество.

При това шеговитият Дебелаанен дрънкал белезниците и ги прехвърлял от ръка в ръка, като че ли стока за продан предлагал.

— Изберете си, моля — бъбрел той весело. — Никого не караме насила, само онези, които не искат доброволно. Първокласни и много фини гривни, господине, със секретна ключалка. Идеално прилягат и няма да ви стягат, нито да ви убиват...

В този миг Дебелаанен започнал да се изчервява и да се поти, и все по-бързо прехвърлял белезниците от ръка и ръка.

— Прекрасни б-белезници, ще ви бъдат като по мярка, ох, оле, олеле, от оръдейна сто-сто-стомана, закалена в... Ох, олеле, в най-наже-же-жеже-же, в най-нажежената пе-е-е-ещ и — дявол да го вземе! — изревал накрая Дебелаанен и запратил белезниците на земята. Как да не ги запрати и как да не ги прехвърля от ръка в ръка! Те се били нагорещили до бяло и щом само се допрели до пода, прогорили го така, че замалко не пламнал.

По това време Киселаун отвън наново се зачудил защо колегите му не се връщат.

— Уел! — извикал той решително, извадил револвера и нахълтал в кръчмата. Но какво да види — навсякъде задимено, Дебелаанен подскача насам-натам и си духа на ръцете, Католев се гърчи с ръце в джобовете, Хитрани лежи завързан на земята, а на масата — чужденецът с наведена глава си драска нещо с пръст по покривката.

— Уел! — процедил Киселаун и се насочил право към чужденеца с револвер в ръка. Чужденецът го погледнал кротко и замислено. Киселаун почувствувал, че ръката му трепнала под този поглед, но се овладял и изстрелял от упор всичките си шест патрона в челото на чужденеца, точно между очите.

— Свършихте ли? — попитал чужденецът.

— Не още — отвърнал Киселаун, извадил втори пистолет и изстрелял още шест патрона в челото на чужденеца.

— Готово ли е? — запитал чужденецът.

— Да — казал Киселаун, обърнал се кръгом и като си сложил ръцете на кръста, седнал на пейката в ъгъла.

— Тогава плаща, моля — извикал чужденецът и дръннал с една монета по чашата. Но никой от келнерите не се появил. Всички се били изпокрили на тавана, когато чули стрелбата. Чужденецът оставил парите на масата, кимнал с глава на детективите и преспокойно си излязъл.

Точно в този миг на единия прозорец се повила главата на Пъхниос, на втория — главата на Вездесъщи, а от третия прозорец подал глава Всезнайко. Пръв скочил вътре Пъхниос.

— Момчета — казал той, — къде е крадецът? — и прихнал да се смее.

През втория прозорец скочил вътре Вездесъщи.

— Ако не се лъжа — казал той със смях, — този, който се търкаля по земята, е нашият Хитрани.

През третия прозорец скочил в кръчмата Всезнайко.

— А на мене — казал той — ми се струва, че Дебелаанен е малко нещо кисел.

— Аз пък мисля — налял масло в огъня Пъхниос, — че Киселаун сега никак няма вид на лъв.

— А пък аз виждам — довършил Вездесъщи, — че Католов не е излязъл много хитър.

Хитрани седнал на пода.

— Тя тая не е за разправяне, момчета — рекъл той да се оправдава. — Мен тоя крадец ме завърза, без да ме докосне с пръст.

— А на мен — избоботил Католов — ми закова ръцете в джобовете.

— На мен пък — изпъшкал Дебелаанен — нажежи белезниците в ръцете ми.

— Уел — намесил се на края Киселаун, — това още нищо не е. Аз му забих дванайсет куршума в челото, а на него дори и драскотина не му остана.

Пъхниос, Вездесъщи и Всезнайко се спогледали.

— Аз мисля — започнал Пъхниос,

— че тоя крадец — продължил Вездесъщи

— е всъщност магьосник! — довършил Всезнайко.

— Няма значение — обадил се пак Пъхнинос. — Какъвто и да е, момчета, той вече влезе в капана. Ний сме довели със себе си хиляда войника

— и сме им заповядали да обкръжат кръчмата — продължил Вездесъщи,

— та и пиле да не може да прехвръкне — добавил Всезнайко.

В този миг отекнал залп от хиляда пушки, сякаш ударил гръм.

— Свърши се с него! — извикили детективите в един глас.

Изведнъж вратата се отворила с трясък и в кръчмата се втурнал командирът на войниците.

— Разрешете да доложа — изрекъл той на един дъх, — кръчмата е обкръжена и съгласно нареддането, заповядах да не пуснат и пиле да прехвръкне. Но представете си, по едно време от вратата излетя бяло гълъбче с нежни очи и започна да кръжи над главата ми.

— Ах! — извикили всички.

Само Киселаун казал:

— Уел!

— Аз разполових гълъбчето с един замах на сабята ги продължил командирът — и в същото време хиляда войници стреляха в него. Гълъбчето се пръсна на хиляди парченца, но всяко парченце се превърна в бяла пеперуда и всички пеперуди с треперлив полет изчезнаха в далечината. Ами сега?!

Очите на Пъхнинос блеснали.

— Добре — заповядал той, — свикайте под знамената цялата войска, включително запаса и опълчението, и ги пратете по цялата земя да изловят пеперудите.

Така и станало и трябва да кажем, че по този начин възникнала богатата сбирка от пеперуди, която и до ден-днешен е изложена в Народния музей. Който от вас живее в Прага, трябва да отиде да я види.

Но сега да се върнем при детективите. При създалото се положение Вездесъщи казал на останалите:

— Момчета, вече нямаме нужда от вас. Ще се оправим и сами.

Тъжни и с празни ръце, Хитрани, Дебелаанен, Киселаун и Католов се върнали обратно.

Пъхниос, Вездесъщи и Всезнайко дълго се съветвали как да се справят с магьосника. Те изпушили не знам колко си тютюн, изяли и изпили всичко, което намерили в Страшница, но нищо не могли да измислят. Най-после Всезнайко казал:

— Така нищо няма да направим, братлета. Я да поизлезем малко на чист въздух.

Вдигнали се те значи, но едва излезли пред кръчмата — кого да видят? — самия магьосник. Стоял си там и със страшно любопитство чакал да види какво ще направят.

— Ето го! — викнал радостно Пъхниос и с един скок хванал магьосника за рамото. Но магьосникът тозчас се превърнал в лъскавосребърна змия и Пъхниос я хвърлил на земята ужасен.

Вездесъщи не закъснял да се намеси и покрил змията с палтото си, но змията се превърнала в златна мушичка, която се провряла през един илик и излетяла на свобода.

Всезнайко скочил и уловил златната муха в шапката си, но мухата се превърнала в сребристо поточе, което отнесло със себе си и шапката.

Втурнали се всички в кръчмата да вземат чаши и да уловят в тях поточето, но сребристото поточе вече се било оттекло и се вляло във Вълтава.

Ето защо Вълтава и до днес, когато е в добро настроение, е така сияйно сребърна: спомня си за магьосника, шуми замислено и проблясва; на човек чак главата му се замайва, като я гледа.

Но тогава Вездесъщи, Всезнайко и Пъхниос стояли на брега на Вълтава и премисляли какво да правят по-нататък. Не щеш ли — една сребърна риба подала глава от водата и ги погледнала с блестящите си очи — с очите на магьосника.

Тримата детективи си купили въдици и взели да ловят риба във Вълтава. И днес все още можете да ги видите как седят по цели дни в лодките с въдица в ръка; дума не продумват и няма да се успокоят, докато не хванат сребърната черноока риба.

Още много други детективи се опитвали да хванат магьосника, но напразно. Случвало се, когато го преследвали с автомобил, да изскочи сърна от гората и да си погледне със своите черни, нежни и любопитни очи. Когато пък летели с аероплан, един орел ги следвал неотльчно и не ги изпускал от гордите си, пламтящи им и. Когато

плували с кораб, от морето се надигал делфин и спирал върху тях разумния си, спокоен поглед. Дори и когато си седели в работните кабинети, дълбоко замислени, случвало се цветята на масата да засияят и да ги погледнат прелестно и с любопитство или пък полицейското им куче надигало внезапно глава и ги поглеждало с красиви човешки очи, каквito по-рано нямало.

На детективите им се струвало, че магьосникът ги гледа от всички страни. Погледне ги, изчезне, погледне ги, изчезне... Такъв магьосник хваща ли се?

4. КАК ЗНАМЕНИТИЯТ СИДНИ ХОЛ ХВАНАЛ МАГЬОСНИКА

Знаменитият Сидни Хол, американски детектив, прочел всичко това във вестника, замислил се дълбоко и решил, че ще се опита сам да хване магьосника. Предрещил се като миллионер, сложил револвера в джоба си и тръгнал на път за Европа.

Когато пристигнал, представил се веднага на полицейския началник. Той му разказал подробно как преследвали магьосника и заключил:

— От всичко това става ясно, че няма начин този злосторник да бъде заловен и изправен пред съда.

Сидни Хол се усмихнал.

— Най-късно след четиристот дни ще ви го доведа арестуван.

— Изключено! — извикал началникът.

— Да се обзаложим на една чиния круши — предложил Сидни Хол. Трябва да споменем, че Сидни Хол много обичал круши и не по-малко обичал да се обзала.

— Съгласен — извикал началникът. — Но как ще направите това, моля ви се?

— Преди всичко — отговорил Сидни Хол — ще предприема околосветско пътуване, само че за това ще ми трябват суми пари.

Началникът му дал суми пари и за да покаже колко е умен, рекъл:

— Да, да, сещам се какъв е планът ви, но всичко трябва да се запази в тайна, за да не стигне до ушите на магьосника.

— Напротив — отвърнал детективът, — още утре публикувайте във всички световни вестници съобщението, че знаменитият Сидни Хол се е наел да залови магьосника в срок от четиристот дни. Засега позволете ми да се сбогувам с вас.

Сидни Хол се запътил право към един прочут пътешественик, който вече бил обиколил света за петдесет дни и му казал:

— Да се обзаложим, че ще обиколя света само за четиристот дни!

— Невъзможно! — казал пътешественикът. — Господин Фокс обиколи света за осемдесет дни, аз — за петдесет. За по-малко време е невъзможно.

— Да се хванем на бас — настоявал Сидни Хол. — Да се обзаложим на хиляда долара, че ще успея!

Ти значи обзаложили се.

Сидни Хол заминал още същата нощ.

След една седмица се получила телеграма от Александрия, Египет: „По следите съм Сидни Хол“.

След седем дни пристигнала втора телеграма от Бомбай, Индия: „Затягам примката всичко върви отлично следва писмо Сидни Хол“.

Малко по-късно пристигнало и писмо от Бомбай, но било шифровано и никой не могъл да го разчете.

След нови осем дни от Нагазаки, Япония, долетял пощенски гълъб с писъмце в човката и в него пишело: „Близо съм до целта. Чакайте ме. Сидни Хол“.

След това пристигнала телеграма от Сан Франциско, Америка: „Имам хрема иначе всичко наред пригответе крушите Сидни Хол“.

На трийсет и деветия ден от заминаването се получила най-после телеграма от Амстердам, Холандия: „Пристигам утре вечер седем часа петнайсет минути пригответе крушите предпочитам масловки Сидни Хол“.

На четиридесетия ден, в седем часа и петнайсет минути вечерта, влакът пристигнал шумно на гарата. От влака изскочил господин Сидни Хол, а след него слязъл магьосникът — сериозен, бледен и със сведени към земята очи. Всички детективи чакали на гарата и много е учудили, като видели, че магьосникът дори не е вързан. Сидни Хол им махнал с ръка и казал:

— Момчета, чакайте ме тази вечер в „Синьото куче“ Трябва да закарам господина в затвора.

След това се качил с магьосника в един файтон, но последния момент се сетил за нещо, та викнал от файтона:

— Да не забравите крушите!

Вечерта значи една фруктиера с великолепни круши очаквала Сидни Хол. Детективите, които седели наоколо, вече започнали да се съмняват, че знаменитият им колега ще дойде, когато вратата се

отворила и в кръчмата влязъл немощен, одърпан старец, един от тези, които продават риба и краставички по кръчмите.

— Дядо — казали детективите, — хайде, върви си ние нищо няма да купим.

— Жалко — казал старецът и изведнъж целият се разтресъл и захъркал, започнал да се дави, да се задушава и се отпуснал на един стол ни жив, ни умрял.

— Хай да му се не види — извикал един от детективите. — Само това ни липсваше — да вземе да умре тук!

— Не — задушавал се старецът, — не мога повече.

Едва тогава всички забелязали, че старецът всъщност се смее, и то така, че не може да спре. От очите му потекли сълзи, говорел на пресекулки, бузите му посинели и той едва-едва стенел:

— Деца, деца, не мога повече.

— Дядо — попитали го детективите, — какво търсиш тук?

Тогава старецът станал, дотъртил се до масата, избрали си най-хубавата круша, обелил я и я лапнал цялата. Чак след това смъкнал изкуствената си брада, изкуствения нос, изкуствените бели коси и сините очила и се показало гладко обръснатото, усмихнато лице на Сидни Хол.

— Момчета — извинил се Сидни Хол, — не ми се сърдете, но аз цели четиридесет дни едва сдържах смеха си.

— Кога заловихте магьосника? — попитали го детективите в един глас.

— Едва вчера — отвърнал знаменитият Сидни Хол, — но още от самото начало ме избиваше на смях при мисълта как ще го изиграя.

— И все пак — настояли детективите — как го пипнахте?

— Ехе — казал Сидни Хол, — това е много дълга история и аз всичко ще ви разправя, момчета, само нека изям още една круша.

Когато я изял, започнал приблизително така:

— Вижте какво, колеги, преди всичко и на първо място трябва да ви кажа, че истинският детектив в никой случай не трябва да бъде магаре.

При това той огледал всеки един от присъствуващите, сякаш между тях можело да има някакво магаре.

— По-нататък? — попитали детективите.

— По-нататък ли? — рекъл Сидни Хол. — На второ място — трябва да бъде отракан, и на трето... — продължавал той, като започнал да бели нова круша — на трето място, той трябва да има поне малко ум в главата си. Знаете ли с какво се ловят мишки?

— Със сланина — казали детективите.

— А знаете ли с какво се лови риба?

— С червеи или дъждовници.

— Ами знаете ли с какво се лови магьосник?

— Не знаем.

— Магьосникът — казал наставнически Сидни Нил — се залавя като всеки друг човек — с други думи, като се възползваме от собствената му слабост. Най-напред трябва да се разбере каква му е слабостта. И знаете ли, момчета, каква беше слабостта на магьосника?

— Не знаем.

— Любопитството! — заявил тържествено господин Сидни Хол.

— Магьосникът можеше всичко, но беше много любопитен. Страшно любопитен. Само че неин ги изям сега ей тая крушка.

След като я изял, той продължил:

— Вий всички си мислехте, че преследвате магьосника, докато всъщност магьосникът е преследвал вас. Следвал ви е неотстъпно и не ви е изпускал от погледа си. Бил е страшно любопитен и е искал да знае всичко, което предприемате срещу него. Непрекъснато се е въртял около вас. Точно върху това негово любопитство изградих целия си план.

— Какъв беше планът ви? — завикали нетърпеливо детективите.

— Ами ето какъв. Пътуването около света, момчета, това беше само разходка за собствено удоволствие. Отдавна мечтаех да предприема околосветско пътуване, но все не ми се удаваше случай. Когато дойдох тук, веднага разбрах, че магьосникът ще ме последва, че нито за миг няма да ме изостави, за да види как ще се опитам да го хвана. Толкова е любопитен. Няма как, рекох си, ще го помъкна след себе си — хем ще видя малко свят, хем няма да го изтърва от очите си. По-право — той няма да ме изтърве от очите си. И за да раздразня още повече любопитството му, аз се обзаложих, че ще свърша цялата работа в срок от четиристот дни. Я да изям сега ей тая хубава крушка!

Като я изял, казал:

— На този свят няма нищо по-хубаво от крушите. И тъй, взех револвера, взех и парите, преоблякох се като шведски търговец и тръгнах на път. Най-напред — за Генуа. Както знаете, момчета, Генуа се намира в Италия и докато стигне дотам, човек вижда целите Алпи. Страшно висока планина са това Алпите! Когато от най-високия връх на Алпите се отрони камък, той толкова дълго се търкаля, че докато стигне до долу, целият обраства с мъх. Бях решил от Генуа да замина с кораб за Александрия, Египет.

Генуа е извънредно красив пристанищен град — толкова красив, че корабите сами се запътват към него, още щом го зърнат. На сто мили от Генуа корабните огнища престават да хвърлят въглища в пещите, кормилата спират да се въртят и платната се събират, но корабите така ламтят да видят отблизо Генуа, че сами стигат дотам.

Моят кораб трябваше да тръгне точно в четири часа следобед. В три часа и петдесет минути се запътих към пристанището, но не щеш ли — по пътя срещам едно малко момиченце, което плаче.

— Защо плачеш, дребосъче? — викам му аз.

— Ааа — хълца момиченцето, — аз не съм длебосъче, аз съм се загубилаа.

— Като си се загубила — викам, — защо не се потърсиш?

— Ама аз съм загубила мама — хленчи дребосъчето и не знам къде да я тълсаяа.

— Това е друго нещо — казвам аз, хващам момиченцето за ръка и тръгвам да търся майка му. Може да не вярвате, момчета, ама цял час съм тичал из Генуа, докато намеря майката. Ами сега? Беше четири часа и петдесет минути. Корабът отдавна трябва да е заминал. „Заради това хлапенце, рекох си, ми пропадна мелият ден“. Мрачен и унил, тръгнах към пристанището и — какво мислите? — моят кораб все още си мои на мястото. Веднага се качвам, а капитанът ми казва: „Ей, шведе, ти много си подранил! Отдавна да ме отплували, ако котвата не беше се заклешила на дъното — чудна работа, знаеш! Цял час не можахме да я измъкнем.“ Аз, разбира се, можех само да се радвам от това. Я да взема още една круша.

Когато я изял, казал:

— Тая беше много сладка, братлета. Заплувахме значи по Средиземно море. Нямате си представа колко е синьо. Човек просто не може да разбере кое е море, кое небе. Ето защо навсякъде — на

корабите и по брега — има табелки и на тях е написано къде е горе и къде — долу. Иначе човек може да събърка. Както ни разправи капитанът, един кораб се объркал и вместо по морето тръгнал по небето и понеже небето е безкрайно, корабът и до днес не се е върнал и никой не знае къде е. По това море стигнахме до Александрия. Александрия е велик град, защото е основан от Александър Велики.

От Александрия ви изпратих телеграма, колкото да създам у магьосника впечатлението, че само той ме занимава. Но аз хич и не мислех за него само чувствувах непрекъснато, че е близо до мен. Когато чайки или гларуси прелитаха над кораба или в далечината албатрос пореше небето с бързите си криле, аз знаех, че магьосникът може да е между тях и да ме следва. Когато някоя риба ме поглеждаше от морските дълбочини, аз чувствувах, че може би ме гледат неговите очи. А когато веднъж лястовичките през време на своя полет над морето накацаха по мачтите на нашия кораб, бях почти сигурен, че най-хубавата от тях, бялата, това е той.

Тъй и тъй бях вече в Александрия, та реших да потегля за Кайро по свещената река Нил. Кайро е толкова голям град, че човек не би се оправил из безкрайните улици, ако нямаше на всяка крачка високи-превисоки минарета и джамии. Те се виждат толкова отдалеч, че и най-отдалечените къщи разбират по тях къде се намират.

Веднъж рекох да се окъпя в Нил, защото в Кайро е много горещо. Бях само по гащета и револвер — другите дрехи си оставил на брега. По едно време на брега излезе огромен крокодил и налага дрехите ми заедно с всичко, което беше в тях, с часовника и парите. Отивам аз при него и изстрелвам шест куршума, само че куршумите рикошираха, сякаш бронята му беше от стомана. И крокодилът ми се изсмя шумно в очите. Я да си хапна още една крушка.

Когато я изял, господин Сидни Хол продължил своя разказ:

— Както знаете, колеги, всеки крокодил може да плаче и да се смее като малко дете. С това подлъгва хората да влязат във водата. Човек си мисли, че се дави дете, и хуква да му помогне и тогава крокодилът го хваща и го изяжда. Този крокодил обаче беше толкова стар и мъдър, че се беше научил не само да плаче като дете, по и да ругае като моряк, да пее като оперна певица и изобщо да говори като човек. Разправяха дори, че бил приел турската вяра.

Само че мен ми беше малко неловко. Какво ще правя без дрехи и без пари?! По едно време отнякъде изникна един черен арапин, застана до мене и каза на чудовището:

— Абе, крокодиле, ти дрехите заедно с часовника ли ги излапа?

— Да — призна си крокодилът.

— Гледай колко си глупав! — рече арапинът. — Че той не беше навит! За какво ти е часовник, който не върви?

Крокодилът се замисли и после ми каза:

— Виж какво, аз ще си поотворя устата, а ти ми бръкни в стомаха, извади часовника, навий го и го върни пак на мястото му!

— Да не съм луд? — рекох аз. — Да ми отхапеш ръката. Знаеш ли какво? Ще взема да препреча ей този кол отвесно между челюстите ти, че да не можеш да си затвориш отвратителната муцуна.

— Муциуната ми не е отвратителна — каза крокодилът, — но щом толкова настояваш, пъхни кола между уважаемите ми челюсти. Хайде, какво чакаш?

Аз, разбира се, така и направих. Извадих от стомаха му не само часовника, но и дрехите, обувките и шапката си и рекох:

— Тоя кол, драги, ще го оставя да стърчи между ченетата ти за спомен.

Крокодилът поиска да ме нахока, но не можа, защото муциуната му беше широко разтворена и в нея беше заклещен колът. Искаше му се да ме налага, но не можеше, искаше да ме помоли; но не можеше... Аз се облякох спокойно и му казах:

— Муциуната ти е грозна, противна и глупава, така да знаеш! — и се изплюх в нея.

Крокодилът се просълзи от яд. Когато потърсих арапина, който така хитро ми помогна, от него нямаше и следа. Колкото за крокодила — той и досега плува в Нил с разчекната муциуна.

От Александрия потеглих за Бомбай, облечен ката индуски махараджа. Да знаете само как ми отиваше! Най-напред плавахме по Червено море. То се назова така, защото все се срамува, че не е поголямо. Когато всички морета били малки, съвсем мънички и им предстояло тепърва да растат, Червено море си играело на брега с арабските деца и времето му изтекло толкова бързо, че забравило да порасне. Наоколо в пустинята имало прекрасен пясък, създаден специално за дъно. Когато се сетило, обаче било вече късно, та могло

да порасте само на дължина и въпреки това оставило една ивица суша между себе си и Средиземно море, с което трябало да се съедини. Това толкова го измъчвало, че хората се смилили и съединили двете морета с канал. Оттогава Червено море не се изчервява толкова много.

Червено море беше останало вече зад нас, когато една нощ спях в каютата си. Изведнъж чувам — някой чука на вратата. Отивам да отворя — няма никой. Почаках малко и чух как към каютата ми се приближават двама моряци.

— Хайде да утрепем тоя махараджа — шепне единият — и да му вземем перлите и диамантите, които носи по дрехите си.

Всичките ми перли и диаманти, момчета, бяха стъклени, честна дума!

— Чакай малко! — прошепна вторият моряк — Забравил съм си ножа горе.

Докато изтича за ножа, аз хванах другия за гушата, запуших му устата, облякох го като махараджа и го проснах завързан на моето легло. После облякох дрехите му и застанах на неговото място, пред вратата. Когато се върна оня с ножа, аз му казах:

— Няма защо да убиваш махараджата. Аз успях да го удуша, докато те нямаше. Иди да му вземеш перлите и диамантите, а аз ще пазя тук.

Щом влезе в каютата, веднага заключих отвън и — право при капитана.

— Капитане — викам, — така и така, дойдоха ми едни много особени гости.

Когато научи какво е станало, капитанът заповяда да наложат хубаво двамата моряци, а аз събрах всички останали, показах им перлите и диамантите си и казах:

— Скъпи деца и разбойници, за да разберете, че за мъдрия човек перлите и диамантите нямат никакво значение, ето какво ще направя...

И хвърлих цялата тая стъклария в морето. Тогава всички започнаха да ми се кланят и да викат:

— О, колко мъдър е махараджата, колко е възвишен!

Едно не ми е ясно и до днес — кой почука на вратата и кой ми спаси по тоя начин живота. А сега ще изям ей тая голяма круша.

Преди още да я дояде, той продължил с пълна уста:

— И така, пристигнахме благополучно в Бомбай Индия. Индия, момчета, е голяма и особена страна. Понякога там е толкова горещо, че и водата става суха и трябва да я поливат, за да не се изпари. Горите са толкова гъсти, че в тях няма място дори за дърветата. Викат им джунгли. Когато завали дъжд, всичко за почва да расте изумително бързо. Цели църкви израстват от земята, както у нас никнат гъбите, и затова Бенарес например има толкова много църкви. А пък маймуните са като врабчетата у нас и са толкова кротки, че влизат и в стаята ви. Понякога човек се събуди и вместо себе си намира в своето легло маймуна. Толкова кротки са тези гадинки. Змиите пък са толкова дълги, че когато някоя змия се извърне да види опашката си, не може да я познае и си мисли, че това не е нейната опашка, че я е подгонила някоя друга змия, по-голяма. И от нея самата, и хуква да бяга и бяга, докато ѝ се пукне сърцето от преумора. Да не говорим за слоновете, които там са си у дома. С две думи, момчета, Индия е голяма страна. От Бомбай ви изпратих още една телеграма и шифрованото писмо, за да смята магьосникът, че съм намислил кой знае какво.

— Какво беше писано в писмото? — попитали детективите.

— Аз — побързал да се похвали един от тях — успях да разчета половината.

— Значи сте по-умен от мен — рекъл знаменитият Сидни Хол, — защото самият аз не съм в състояние да го разчета. Това бяха най-обикновени заврънкулки, които трябваше да наподобяват тайнопис. От Бомбай заминах с влак за Калкута. В Индия във влаковете вместо пейки има вани, за да не им е горещо на пътниците. Пътувахме през пустини и джунгли. В гъсталаците виждах да святкат страшни тигрови очи, а по речните плитчини срещах мъдрия поглед на величествения бял слон. Един скален орел се надпреварваше с нашия влак, дъгоцветна пеперуда лъкатушеше край прозорците на влака. Във всичко това, момчета, аз чувствувах присъствието на магьосника.

Когато приближихме Калкута, видях за първи път свещената река Ганг. Тази река е толкова широка, че ако хвърлите камък от единия бряг към другия, камъкът ще лети точно час и половина. Когато влакът се движеше непосредствено край реката, видях от прозореца как една жена пере на брега. По едно време — много ли се наведе, какво стана, не знам, но тя падна във водата и започна да се дави. Аз веднага изскочих от препускация влак и измъкнах несръчната

индийка на брега. Ако не се лъжа, на мое място всеки от вас би направил същото.

Детективите кимнали в знак на съгласие.

— Да — продължил Сидни Хол, — но да си кажа право, всичко това по-късно ми излезе през носа. Докато дърпах жената към сушата, върхлете мя едн отвратителен алигатор и страшно ми изпохапа ръката. Все пак успях да извадя жената на брега. Самият аз обаче паднах и не станах. Цели четири дни се грижеха за мен индийските женоря и ето — дадоха ми за спомен този златен пръстен. С една дума, братлета, признателни хора се срещат навсякъде по света — дори и между черните езичници, и да ви кажа, голтакът в Индия с нищо не е по-лош, отколкото всеки един от нас — това е твърдото ми убеждение.

Добре, ама каква полза от това, като загубих цели пет дни, а с тях — и облога. Седнах на брега и си мисля: сега и светът да се преобърне, пак няма да мога да си свърша работата за четирисет дни. Пропаднаха ми хилядата долара. Че и крушите. Както си мисля така, гледам — приближава се някаква джонка — такава една глупава лодчица с ликови рогозки вместо платна. В нея седят трима смугли екземпляри-малайци, и ми се зъбят, сякаш ставам за ядене.

— Нианания пхехем Нагазаки — избръщолеви единият от тях.

— Абе палячо — викам, — да не мислиш, че ти разбирам нещо?!

— Ния нания пхе хем Нагазаки — плещи пак оня и ми се хили насреща. Сигурно си мисли, че проявява кой знае каква любезност.

Колкото за Нагазаки — това го разбрах. Нагазаки е пристанище в Япония, където точно исках да отида.

— До Нагазаки — викам му аз, — с тая бъчонка?! За нищо на света!

— Най — отговаря ми той и продължава да бъбри, като сочи към джонката, към небето, към сърцето си — с една дума: увещава ме да тръгна с тях.

— И кошница круши да ми давате, пак не тръгвам — казвам им аз.

Тогава тримата смугли дяволи скочиха върху мен, събориха ме на земята, увиха ме в една рогозка и ме хвърлиха в джонката като багаж. Какви ли не мисли МП минаха през главата, но накрая съм заспал между рогозките. Когато се събудих, не бях в джонката, а на морския бряг. Над главата ми вместо слънце висеше грамадна хризантема,

дърветата наоколо бяха красivo лакирани, всяко зънце пяськ на брега беше хубаво измито и огладено и по тая чистота разбрах, че съм в Япония. Когато срещнах първия жълт индивид с плитка на главата, попитах го:

— Гражданино, къде се намирам аз?

Оня се засмя и ми вика:

— Нагазаки.

— Казват — продължил господин Сидни Хол замислено, — че не съм глупав. Може и така да е, въпреки че никога няма да разбера как сме могли да стигнем от Калкута до Нагазаки само за една нощ с тая мизерна джонка. Най-бързоходният кораб изминава същото разстояние за десет дни. А сега да взема ей тая круша!

След като грижливо я обелил и изял, той продължил по-нататък:

Япония е голяма и чудна страна, а хората там са весели и много сръчни. Умеят да правят толкова тънки порцеланови чашки за чай, че за направата им вече не е нужен никакъв порцелан. Чисто и просто и взема се един палец, завърта се във въздуха, после това нещо се изпъстря с красиви рисунки и чашата е готова. Ако пък ви кажа колко майсторски рисуват художниците, сигурно няма да ми повярвате. Видях един художник, който изтърва четката си върху бял лист и докато се търкаляше по хартията, четката нарисува пейзаж с къщички и дървета, с хора по улиците и диви гъски по небето. Като видя колко се учудих, художникът рече:

— Това не е нищо в сравнение с онова, което умееше моят покоен учител. Веднъж изкаля достопочтените си пантофи. Когато калта позасъхна, той ни ги показа. Върху единия пантоф калта беше изрисувала как ловци и кучета гонят заек, а върху другия — как деца си играят на учители и ученици.

От Нагазаки отплавах с кораб за Сан Франциско, Америка. По пътя не се случи нищо особено, ако не се смята това, че по време на буря претърпяхме корабокрушение и корабът ни започна да потъва. Наскачахме веднага в спасителните лодки, а когато те се бяха вече препълнили, двама моряци от потъващия кораб извикаха:

— Ехееей, тука има една женица. Няма ли малко място в лодката за нея?

— Няма — обадиха се някои, но аз ги надвиkah:

— Има! Има! Дайте я насам!

Тогава останалите от лодката ме бутнаха във водата, за да направят място за жената. Право да ви кажа, момчета, много-много не се и съпротивявах. „Жените, помислих си, винаги имат предимство.“ Когато корабът потъна и лодките отплуваха, останах сам-самичък в открито море. Седнах на една дъска и започнах да се люлея върху вълните и всичко щеше да бъде наред, ако не беше толкова мокро. Плавах така един ден и една нощ и започнах да си мисля, че всичко това ще свърши лошо. Не щеш ли — точно тогава при мен доплува една тенекиена кутия, пълна с ракети. „За какво ми се тези ракети? рекох си. Да бяха круши, разбирам.“ Но след това ми дойде друг ум в главата. Когато настъпи нощта и стана тъмно като в рог, запалих една от ракетите. Тя излетя високо-високо и блесна като метеор. Втората ракета се пръсна на всички страни като звезда, а третата изгря като слънце; четвъртата ракета изпълни някаква мелодия, а петата изхвъркна толкова високо, че заседна между звездите и досега свети там. Докато се забавлявах така, доплува един голям кораб и ме взе на палубата си.

— Знаете ли, драги — казва ми капитанът, — че ако не бяха ракетите, щяхте да се удавите като нищо. Още от десет мили разстояние ние видяхме ракетите и разбрахме, че някой вика за помощ.

— Сега ще изям ей тая круша за здравето на капитана! — заключил Сидни Хол.

След като изял крушата, продължил весело по-нататък:

— В Сан Франциско стъпих значи на американска земя. Америка, момчета, е моята родина и, с две думи, Америка си е Америка. Няма смисъл да ви разправям за нея, защото и без това няма да ми повярвате — толкова е голяма и странна. Ще ви кажа само това, че се качих на Трансамериканската железница и заминах за Ню Йорк. Там къщите са толкова високи, че никога не могат да ги довършат. Докато майсторите се накичат по стълбите доторе, вече е обед и те изяждат горе храната, която са си донесли, и веднага тръгват надолу, за да стигнат вечерта до леглата си, и така ден след ден. Изобщо няма по-хубаво нещо от Америка, и който не харесва отечеството си тъй, както аз харесвам Америка, е магаре и нищо повече.

От Америка заминах пак с кораб За Амстердам, Холандия. По пътя... по пътя... хм, да, по пътя ми се мучи най-хубавото и най-

приятното нещо. Дявол да го вземе, момчета, това въщност е най-важното нещо, което имам да ви кажа!

— Какво? Какво е то? — попитали жадно детективите.

— Ами такова, — казал Сидни Хол и се изчервил, — аз се сгодих. С кораба пътуваше една девойка, ама много хубава, с една дума — казваше се Алиса и никой на света, нито дори някой от вас, не може да се сравни с нея. Не, наистина... — добавил господин Сидни Хол, след като се замислил дълбоко. — Но да не мислите, че съм й казал колко много я харесвам? И последния ден от нашето пътуване аз все още не й бях казал нищо. Чакайте сега да изям ей тая круша.

След като се насладил на поредната круша, той продължил, както следва:

— Разхождам се аз последната вечер нагоре-надолу по палубата и не щеш ли — госпожица Алиса сама дойде при мен.

— Господин Сидни Хол — казва, — бил ли сте някога в Генуа?

— Бил съм, госпожице — казвам аз.

— Ами да сте виждал там едно момиченце, което загубило майка си?

— Да, госпожице — викам, — виждал съм го. Един стар глупак го водеше за ръчичка.

Алиса помълча малко и след това попита:

— А в Индия бил ли сте, господин Сидни Хол?

— Бил съм, госпожице — казвам аз.

— Да сте видял там как един храбър момък скочил в движение от влака в реката Ганг, за да спаси една перачка?

— Да, видях нещо подобно — отговорих смутено. — Това беше някакъв побъркан младеж, госпожице. Ако беше нормален, едва ли щеше да го направи.

Алиса помълча известно време, а после някак странно и мило ме погледна в очите.

— Ами какво ще кажете, господин Сидни Хол — поде тя отново, — вярно ли е, че един благороден човек се пожертвуval в открито море и отстъпил мястото си в лодката на една жена, която щяла да се удави?

На мен, момчета, започна да ми става горещо.

— Е да, госпожице — смотолевих, — ако не се лъжа, имаше един такъв перушан, който се окъпа в морето.

Алиса ми подаде двете си ръце, поруменя цялата и каза:

— Господин Сидни Хол, знаете ли, че вие сте страшно добър човек? И че това, което сте направил за момиченцето от Генуа, индийската перачка и непозната жена е предостатъчно, за да ви обича всеки?

В този миг, момчета, сякаш някой ме бутна отзад и аз прегърнах Алиса. А след като се сгодихме по този начин, аз й рекох:

— Слушай, Алиса, кой успя да ти издрънка всички тези глупости за мен?

— Виж какво — каза ми Алиса, — тази вечер гледах към морските ширини и си мислех мъничко и за теб. Тогава при мен дойде една дребничка черна жена и ми разказа всичко за теб.

Потърсихме черната жена, за да й благодарим, на не можахме да я намерим. Ето значи как се сгодих аз на кораба, момчета — довършил господин Сидни Хол и изтрил блесналите си очи.

— Ами магьосника? — извикали детективите.

— Какво магьосника? — попитал знаменитият Сидни Хол. — Той стана жертва на собственото си любопитство, както и очаквах. След като пренощувах в Амстердам, на сутринта някой почука на вратата ми и влезе. Беше самият магьосник, блед и неспокоен.

— Господин Сидни Хол — казва, — не мога да издържам повече. Моля ви се, кажете ми как сте решил да ме заловите.

— Господин магьосник — отговорих аз сериозно, — няма да ви кажа. Ако ви кажа как и какво, ще ги издам целия план и вие ще ми избягате.

— Ax — завайка се магьосникът, — смилете се най-сетне! Та мен вече сън не ме хваща от нетърпение да разбера какъв е вашият план!

— Знаете ли какво — рекох, — ще взема да ви кажа, но преди това трябва да се закълнете, че от този миг ставате мой пленник и че няма да правите опит за бягство.

— Заклевам се! — извика магьосникът.

— Магьоснико — заявих аз, като станах на крака, — ето че моите план се изпълни. Трябва да ти кажа, стари клепоухи чудако, че разчитах единствено на твоето любопитство. Знаех, че ще ме последваш по море и по сула, за да разбереш какво ще приема срещу теб. Знаех, че в края на краишата ще дойдеш при мен, както и

наистина дойде, и че ще бъдеш готов да се откажеш от свободата си, само и само да задоволиш своето любопитство. Току-що стана и това.

Магъосникът пребледня, посърна и каза:

— Вие сте голям шмекер, господин Сидни Хол. Дори и мен, магъосника, успяхте да измамите.

Това е то цялата история, момчета.

След като Сидни Хол приключи по този начин разказа си, всички детективи прихнали да се смеят лудешки и честитили успеха на щастливия американец. Господин Сидни Хол се усмихнал доволно и посегнал да вземе още една круша. Изведнъж напипал една, увита в хартия. Разгънал хартията и видял, че на нея било написано: „За спомен на господин Хол. Дребосъчето от Генуа.“

Сидни Хол посегнал веднага към фруктиерата и попаднал на втора круша, увита в хартия. Разгънал хартията и прочел: „Перачката от реката Ганг ви желае добър апетит.“

Сидни Хол развел и трета круша и прочел: „Непознатата от морето изказва гореща благодарност на благородния си спасител.“

Сидни Хол посегнал за четвърти път към фруктиерата, развел четвъртата круша и прочел: „Мисля за теб. Алиса.“

В чинията останала последната и най-хубава круша. Сидни Хол я разрязал и намерил в сърцевината ѝ съннато писмо. На плика имало надпис: „За господин Сидни Хол“. Хол отворил нетърпеливо плика и прочел следното:

„Човек, който крие някаква тайна, трябва да се низи от треската. При бълнуването раненият детектив издаде тайнния си план край брега на Ганг. Това беше план на един стар клепоух чудак. Вашият приятел не искаше да ви лиши от наградата, обявена за главата му, и затова доброволно се остави да го арестувате. Нека наградата; която ще получите, бъде за вас сватбен подарък от него.“

Сидни Хол се изумил безкрайно и казал:

— Момчета, сега разбирам всичко. Аз съм бил голямо магаре. Магъосникът е този, който е задържал корабната котва на дъното, докато аз скитах из Генуа със загубилото се момиченце. Магъосникът, в лицето на арапина, ми помогна да се оправя с крокодила. Магъосникът ме е събудил, когато двамата моряци искаха да ме убият. Магъосникът е чул моя план, когато съм бълнувал край реката Ганг. Магъосникът ми е изпратил тайнствената джонка, за да ме отведе

навреме в Нагазаки. Магъосникът ми е подхвърлил кутията с ракетите, които ми спасиха живота в морето. Магъосникът, превърнат в дребничка черна жена, е спечелил за мен сърцето на Алиса. И най-после — магъосникът нарочно се е представял за глупав и любопитен, за да ми помогне да получа наградата, обявена за главата му. Аз исках да изляза по-умен от магъосника, но магъосникът е по-умен от мен, а освен това е и по-благороден. Няма нищо по-велико от магъосника. Момчета, извикайте заедно с мен: „Да живее магъосникът!“

— Слава на магъосника! — извикали детективите, и то така, че прозорците в целия град издрънчали.

5. КАК МАГЬОСНИКЪТ ЛЕЖАЛ В ЗАТВОРА

Когато знаменитият Сидни Хол докарал магьосника арестуван, както вече знаете, било заведено съдебно дело за откраднатата котка.

Зад една висока маса седял като на трон съдията Доктор Корпус Юрис — колкото дебел, толкова и строг. На подсъдимата скамейка седял магьосникът със завързани ръце.

— Стани, негоднико! — викнал гръмогласно Доктор Корпус. — Обвиняваш се в кражба на кралската котка Юра, родена в нашата страна, на възраст една година. Признаваш ли вината си, мерзавецо?!

— Да — отговорил тихо магьосникът.

— Лъжеш, разбойнико! — гръмнал гласът на съдията. — Не вярвам нито на една твоя дума! Това трябва да се докаже! Моля, доведете свидетелката, нашата най-прекрасна принцеса!

Довели малката принцеса, за да даде показания.

— Принцеске — зачуруликал любезно Корпус, — вярно ли е, че този подлец е откраднал благородната ви котка Юра?

— Да — казала принцесата.

— Виждаш ли, престъпнико?! — креснал съдията на магьосника.

— Ето ти и доказателствата. Кажи сега как я открадна!

— Ами така — отговорил магьосникът, — тя сама падна на главата ми.

— Лъжеш, нещастнико! — развидал се съдията и се обърнал към принцесата с най-нежен гласец:

— Принцеске, как този злодей открадна нейна светлост вашата котка?

— Точно така — отговорила принцесата, — както каза.

— Видя ли, крадецо?! — извикал съдията. — Сега вече знаем как си я откраднал! А защо я открадна, вагабонтино?!

— Защото при падането си счупи крачето. Взех я под палтото си, за да й наместя крачето и да го превържа.

— Изрод такъв! — закрещял пак Доктор Корпус. — Всичко, което казваш, е лъжа! Доведете свидетеля, кръчмаря от Страшнице!

Довели и свидетеля.

— Ей, кръчмарю — викнал съдията — какво знаеш за той престъпник тута?

— Само това — казал плахо кръчмарят, — че дойде в кръчмата ми, извади изпод палтото си никаква черна котка и й превърза крачето.

— Хм — изръмжал Доктор Корпус. — И ти май лъжеш нещо. А какво направи с високопоставеното животинче след това?

— След това — рекъл кръчмарят, — той я пусна и котката избяга.

— Ах, ти, зверомъчителю!!! — нахвърлил се съдията срещу магьосника. — Значи си я пуснал, за да избяга?! Къде е сега кралската котка?!

— Навярно — казал магьосникът — се е върнала там, където се е родила. Както знаете, котките имат тоя навик.

— Гледай го ти какъв безсрамник! — развилял се съдията. — Той ще ме учи мене! Принцеске — отново се обърнал към принцесата с най-нежен гласец, — на колко оценявате високоуважаемата си котка Юра?

— Не я давам и за половината царство! — заявила принцесата.

— Виждаш ли, нищожество?! — викнал отново съдията гръмогласно. — Откраднал си половината царство! За такова престъпление, клетнико, се предвижда смъртна присъда!

На принцесата й дожаляло за магьосника.

— Може пък — побързала да каже, — може да я дам за едно парче торта.

— А колко струва едно парче торта, принцесо?

— Ами — отговорила принцесата, — ако е орехова — едно петаче. Ягодовата струва две, а сметановата — три петачета.

— За каква торта бихте дала Юра принцеске?

— Ами, да кажем, за сметанова — реклла принцесата.

— Ах, ти, убиецо — креснал съдията на магьосника, — все едно, че си откраднал три петака! Затова според закона ти се пада три дни затвор! Марш в затвора, негодник с негодник такъв, три дни в затвора, злосторнико, крадецо, разбойнико! Скъпа принцеске — обърнал се пак към принцесата, — имам честта да ни благодаря за вашите мъдри и необикновено проникновени показания! Моля, предайте на господин

татко си най-преданите поздрави на неговия най-слушаен, най-верен и най-справедлив съдия Доктор Корпус Юрис!

Когато завели магьосника в затвора, дали му къшай плесенясал хляб и кана с вмирирана вода. Нашият магьосник само седял и се усмихвал, а очите му все повече и повече блестели. В полунощ станал и махнал с ръка — зазвучала прекрасна музика и във въздуха се разнесло ухание на хиляди цветя. И наистина — в пустия двор на затвора изведенъж израснали храсти от цъфтящи рози, многобройни лилии надигнали чашките си към белия месец, разцъфтели лехи от теменужки и момини сълзи, божури залюлели тежките си цветове, червените и белите пъпки на глога се развили и в короната му запял славей.

Събудил се тогава осъденият убиец, а подпалвачът започнал да тряне очите си и седнал на твърдия си одър; побойникът, който излежавал наказанието си, се надигнал удивен, крадецът извикал от смайване, а измамникът, който изкупвал тук вината си, събрали Молитвено ръце в недоумение. Защото студените и влажни стени на затвора се разтворили и открили пред погледа на затворниците стройни и прекрасни колонади, мръсните им легла се покрили с белоснежен лен; нямало вече ключалки и решетки — няколко мраморни стъпала водели направо към цъфналата градина.

— Франта — промърморил убиецът на подпалвача, спиш ли?

— Не спя, братче — казал подпалвачът, — но сънувам, че вече не съм в дранголника!

— Абе хора — извикал побойникът, — все едно че току-що съм умрял и сега съм в рая!

— В рая! — викнал измамникът. — Нима може да има рай за мене?! Но и аз сънувам хубав сън — като че ли наистина съм в рая!

— Това не е сън — рекъл крадецът. — Ами че то всичко може да се пипне! Точно сега се докосвам до една лилия! Ax, да можех само да я откъсна!

— Откъсни си я, откъсни — прозвучал мощен и ласкав глас и между затворниците се появил магьосникът в бяла туника. — Тя е за тебе, приятелю!

— Господине — попитал подпалвачът стеснително, — вие тъмничар ли сте тук?

— Аз съм затворник като вас, другари — отговорил магьосникът.
— Осьден като вас. Тази градина е за всички ни. За нас е приготвена трапезата под дърветата. За нас пее славеят, за нас цъфтят розите. Елате да вечеряме!

Всички насядали на богатата трапеза и пирът започнал. Магьосникът прислужвал на всички и им предлагал редки ястия и напитки. Когато наливал вино на измамника, той склопил очи и рекъл тихо:

— Не, господине, на мен не!

— Защо не искаш вино? — попитал магьосникът. — Защото не го заслужавам, господине. Да знаете колко хора съм ограбил! Нима мога сега да се радвам на виното, господине?!

Очите на магьосника засияли, но той не казал нищо и продължил да обслужва останалите. Когато наливал вино в чашата на убиеца, ръката на убиеца трепнала и няколко капки червено вино паднали върху покривката.

— Господине — извикал убиецът отчаяно, — защо това вино mi напомня кръв?... Ax, то е само затова, че съм пролял толкова невинна кръв! Горко mi, горко на мен, най-клетият между клетите!

Магьосникът не казал нищо, но очите му засияли още повече. Когато наливал вино на побойника, последният извикал:

— Не, господине, нима съм заслужил това вино?! Та аз съм пребивал хора от невъздържаност и най-бездговорно съм осакатявал други; аз ударих ръката, която mi предлагаше приятелство, и съм тормозил тези, които ме обичаха най-много.

По лицето на магьосника се разляла светлина, но той не казал нито дума, обърнал се към крадеца и му подал фруктиера с най-прекрасни плодове.

— Вземи, приятелю — казал му сърдечно, — за тебе са.

— Господине — извикал крадецът, — толкова пъти съм вземал неща, които не са mi принадлежали! Позволеете mi сега да не взема това, което може би е предназначено за мен!

Магьосникът се усмихнал широко и светло и се приближил към подпалвача.

— Вземи си, моля те — казал му той, — това ще те подкрепи.

— Господине — стъпил се подпалвачът, — та аз запалих покрива над главите на хора, от които бях видял само добро... И ги

докарах до просяшка тояга. Ах, ако можех да ги подкрепя с нещо!

Тогава очите на магьосника засияли като звезди, и той самият се изправил високо и рекъл:

— Момчета, дълго време вие гладувахте и бяхте жадни, от години не сте усетили сладост на езика и радост в сърцето. Защо не си хапнете и пийнете сега, защо да не се насладите и да не се повеселите? Вземете си от всичко, то е ваше.

Но в тоя миг в градината нахлул шум от много стъпки и към затворниците се приближила тълпа от бедняци, просящи и сакати.

— Боже мой — викнал измамникът, — ето тези, които доведох до просяшка тояга!

— Кого виждам — извикал убиецът, смаян и възрадван едновременно. — Та това е този, когото убих!

— Майчице — обадил се тихо побойникът, — ето ги сакатите и ранените, към които проявих такава коравосърдечност!

— О, ето ги всичките! — извикал крадецът слисан. — Всички, които съм ограбил!

— Горко ми! — възкликал подпалвачът. — Ето просяците, чиято стряха бях подпалил!

В този миг измамникът скочил и се заел да разнася храна и вино на тези, които някога измамил; убиецът разкъсал покривката, клекнал до този, когото някога убил, измил раните му със сълзите си и ги превързал; побойникът полял с вино и зехтин раните на своите жертви; крадецът съbral златните и сребърните прибори за ядене и взел да ги тика в ръцете на тези, които някога обрал. Когато подпалвачът видял всичко това, заплакал и рекъл на просяците:

— Уви, какво мога да ви дам аз, след като съм ви отнел всичко?!

След това бързо обрал всички цветя от градината и ги изсипал в ръцете на просяците.

След като измамникът нахранил и напоил тези, които някога измамил, след като убиецът превързал раните на убития и побойникът се погрижил за ранените, след като крадецът дарил ограбените и подпалвачът окичил с цветя дрипите на просяците, всички те въвели гостите си в палата, сложили ги да спят на снежнобелите легла, а сами легнали край тях, върху коравата земя.

Само магьосникът останал в градината с молитвено събрани ръце и очите му сияели като звезди.

Затворът се унесъл в сладък, спокоен сън.

Изведнъж загърмели силни удари и тъмничарят се втурнал в затвора.

— Ставайте, разбойници! — викнал той. — Три дни става, откак сте заспали и не можем да ви събудим.

Затворниците изведнъж се събудили. Видели, че лежат на земята, край своите корави и мръсни легла. Леките колони се превърнали отново във влажни затворнически зидове и от пустия двор изчезнало всичко, което напомняло цвете или разцъфтяло дърво. Само по пода били разпилени няколко розови и лилиеви листенца.

— Три дни ли сме спали?! — учудил се убиецът.

— Какво? — извикал подпалвачът. — Нима това е било само на сън?

— Господин тъмничарю — попитал крадецът, — нямаше ли тук и някой друг освен нас?

— Имаше един измърморил тъмничарят. — Оня, дето откраднал кралската котка. Три дни седя в килията си, без да помръдне, а очите му блестяха като звезди. Тая сутрин, след като си излежа наказанието, изчезна. Съмнителен тип. Преди да изчезне, омагьосал многоуважаемия ни съдия Доктор Корпус, и той сега има, горкият, магарешки уши! Хайде размърдайте се вече! Ставайте!

И тъй, в затвора започнал отново старият живот. И все пак нещо се променило зеленясалата вода в каната придобила за затворниците вкуса на най-хубаво вино, плесенясалият хляб станал от вкусен повкусен, из тъмницата се носел приятният аромат на цветя, а нощем, когато си лягали, одърът им се покривал с белоснежни постилки. И всяка нощ затворниците заспивали мирен сън, без угризения на съвестта и без страдания.

6. КРАЙ НА ПРИКАЗКАТА

И тъй, когато принцесата научила в съда, че нейната котка Юра може би се е върнала там, където се е родила, изпратила веднага вестоносец до къщурката на бабата.

Вестоносецът полетял на коня си, лети, лети, та чак искри хвърчат изпод копитата му, и по едно време вижда пред една къщурка бабиното внуче Вашек с черна котка в ръцете.

— Вашек — викнал вестоносецът, — принцесата си иска котката.

На Вашек му домъчняло, че ще трябва да се раздели с Юра, но казал:

— Аз, господин вестоносец, сам ще я занеса на принцесата.

Припнал Вашек към замъка с Юра в един чувал и — право при принцесата.

— Ето, принцесо — рекъл, — донесох ви котката. Ако това е вашата Юра, вземете си я.

Развързал Вашек чуvalа, но Юра не изскочила така пъргаво, както изскочила някога от кошницата на бабата — куцала с едното си краче, горката.

— Не знам — рекла принцесата — дали това е нашата Юра. Юра изобщо не куцаше. Но знаеш ли какво? Да извикаме Буфино!

Когато Буфино видял Юра, така си завъртял опашката от радост, че тя засвистяла; но какво ѝ казал той и какво му отговорила Юра — това вече никой от присъствуващите не могъл да разбере.

— Юра е! — провикнала се принцесата. — Буфино я позна. Вашек, ами аз какво да ти дам, загдето ми я донесе? Искаш ли пари?

Вашек се изчервил и побързал да каже:

— Не искам, принцесо. Баба има толкова много пари, че не знае какво да ги прави.

— Или пък... искаш ли едно парче торта? — попитала принцесата.

— Тц — казал Вашек. — У дома понички, колкото щеш.

— Или пък... — замислила се принцесата. — И си избери някоя от моите играчки.

— Ами — махнал с ръка Вашек, — гледай каква чекийка имам, с нея мога да си изрежа каквато играчка поискам.

Принцесата наистина вече не знаела какво да предложи на Вашек.

— Е, тогава — казала тя накрая — кажи сам какво искаш да ти дам.

— Амче, принцесо — рекъл Вашек и се изчервил като мак.

— Кажи де, Вашек — настоявала принцесата.

— Не си струва — дърпал се Вашек и целият се изчервил.

Сега пък принцесата се изчервила като божур.

— Че защо да не си струва? — попитала тя.

— Защото — рекъл отчаяно Вашек — и бездруго няма да ми го дадеш.

Принцесата поруменяла още повече.

— Ами ако ти го дам? — казала тя смутено.

Вашек поклатил глава:

— Да сте жива и здрава, принцесо — рекъл той, — а сега аз да си ходя.

— Вашек — пошепнала принцесата, — това ли беше, което искаше?

— Това, принцесо — потвърдил Вашек.

В този миг в стаята влезли придворните дами и Вашек побързал да изчезне.

Затичал се той весело към къщи. Спрял се в гората само колкото да си издялка с чекийката една хубава лодка от борова кора и с лодката в джоба отново продължил към къщи.

Когато стигнал у дома, какво да види — Юра седи на прага и оправя козината си със сакатото краченце.

— Бабо — надал вик Вашек, — аз нали току-що занесох Юра в замъка?!

— Тъй е то, момчето ми — казала бабичката, — такава е тя природата на котките — винаги се връщат там, където са родили, колкото и да е далече. Я вземи утре заран да изтичаш пак до замъка, че да им я занесеш.

На сутринта Вашек отново изтичал с Юра до замъка.

— Принцесо — рекъл той задъхан, — аз пак ви донесох Юра.
Избягала калпазанката и — право у нас.

— И-и-и, какъв си бърз — казала принцесата. — Също като вятъра.

— Принцесо — забъбрил Вашек, — искате ли тая лодчица?

— Дай я — рекла принцесата. — Ами аз какво да ти дам днес, загдето ми донесе Юра?

— Не знам — отвърнал Вашек и веднага се изчервил целият.

— Кажи де — прошепнала принцесата и поруменяла повече и от него.

— Няма да кажа.

— Кажи!

— Няма да кажа.

Принцесата навела глава и взела да чопли с пръст лодката.

— Искаш ли — казала тя най-сетне, — да речем, пак онова, вчерашното?

— Да — възкликал Вашек, а когато го получил, запътил се радостен към къщи. Само при върбалаците се поспрял за малко и измайсторил една хубава, сладкогласна свирка.

Когато стигнал в къщи, какво да види — Юра седи на прага и засуква с лапичка мустаците си.

— Бабо — развикал се отново Вашек, — Юра пак е тута!

— Ами хвани я — казала баба му — и тичай утре да я занесеш пак в замъка. Дано свикне вече и да остане там.

И тъй, на сутринта Вашек метнал на гърба си чуvalа с Юра и изтичал пак в замъка.

— Принцесо — викнал той още от вратата, — Юра пак се върна у дома.

Но принцесата се мръщела и не казала нито дума.

— Гледай, принцесо — бърборел Вашек, — каква свирка направих вчера.

— Дай я — рекла принцесата и продължила да се цупи.

Вашек пристъпал от крак на крак и не можел да разбере защо се сърди принцесата.

Принцесата духнала в свирката и когато чула хубавия й глас, рекла:

— Ей, слушай какво ще ти кажа. Тия номера с котката ти ги правиш нарочно, за да те... за да... за да ти дам пак онова.

Вашек се натъжил, взел си шапката и казал:

— Щом мислите така, принцесо, добре, но аз никога вече няма да дойда тук.

С мъка на сърцето напуснал замъка Вашек и бавно се отправил към къщи. Но едва се завърнал, какво да види — Юра пак седи на прага и сладко-сладко се облизва — току-що си била излочила млякото. Седнал Вашек до нея, сложил я в ската си и се умълчал.

По едно време: чат-чатчат, чатчатчат — долетял на кон кралският вестоносец.

— Вашек — извикал той, — кралят поръча да донесеш Юра в замъка.

— Няма смисъл — рекъл Вашек. — Котката винаги се връща там, където се е родила.

— Но принцесата, Вашек — казал вестоносецът, — принцесата заръча да я занасяш всеки ден, ако трябва.

Вашек завъртял глава:

— Аз ѝ казах, че няма да ходя вече при нея.

В този миг бабичката излязла на пруста и рекла:

— Господин вестоносец, кучето се привързва към человека, а котката — към къщата. Юра ще си остане завинаги вярна на тая къщурка.

Вестоносецът обърнал коня си и препуснал към замъка.

На другия ден пред къщурката спряла голяма кола, в която били впргнати сто коня. Коцияшът слязъл и извикал бабичката.

— Бабке — казал той. — Щом котката е толкова привързана към къщурката, кралят поръча да я закарам в двореца заедно с къщурката и с тебе, и с Вашек. Къщурката преспокойно щяла да се вмести в кралската градина.

Стекли се много хора и помогнали да натоварят на колата цялата къщурка. Коацияшът заплющял с камшика и извикал „диий“, стоте коня се напънали и колата с къщурката потеглила към замъка. В колата, на прага на къщурката, седели бабичката, Вашек и Юра. Тогава бабичката си спомнила за съня на кралската майка — как Юра щяла да доведе в замъка бъдещия крал, който щял да пристигне с цялата си къща. Спомнила си бабичката за това, но не казала нищо.

В замъка посрещнали колата с голяма радост, наместили къщурката в градината, а тъй като Юра била привързана към родния си дом, вече дори и не помислила да бяга. Заживяла там с бабичката и с Вашек като у дома си. Когато пожелавала да си поиграе с нея, принцесата трябвало да ходи в къщурката, а тъй като по всичко личало, че много обича Юра, тя ходела там всеки ден и извънредно много се сприятелила с Вашек.

Какво станало по-нататък — това вече е друга приказка. И ако Вашек станал наистина крал на тази страна, когато пораснал, това, деца, не било нито благодарение на котката, нито благодарение на приятелството му с принцесата, а само заради благородните и храбри подвизи, които великият Вашек извършил за цялата страна.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.